

OKM:n hallinnonalan yhteisen tiedon hallinta

Case: Varhaiskasvatuksen tietotuotanto

14.11.2016

Tero Huttunen, erityisasiantuntija, OKM

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

OKSA-sanasto

- Sanastotyö aloitettu vuonna 2010 osana Oppijan verkkopalvelukokonaisuuden esiselvitystä (SADe-ohjelma)
- Tavoitteena oli määritellä Oppijan verkkopalvelukokonaisuuden ja tietojärjestelmien käyttämiä käsitteitä.
- Sanastojaosto perustettu vuonna 2011
- Sanastotyöprosessi toteutuu JHS 175-suosituksen mukaisesti opetuksen ja koulutuksen intressiyhteisönä

OKSA-sanasto

- Tavoitteena julkaista ensimmäinen versio vuoden loppuun mennessä
 - Julkaisu TSK ry:n TEPA-termipankissa sekä PDF-tiedostona
- Käsitteitä 867 kpl
 - Käsitteille laadittu terminologiset määritelmät sekä määritelmiä täydentävät huomautukset
 - Käsitteiden välisiä suhteita havainnollistettu käsitekaavioin
 - Kielivastineina ruotsi ja englanti
- Käsitteiden aihepiirejä:
koulutusjärjestelmä, koulutusorganisaatiot, opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteet, opetussuunnitelmat, koulutukseen haku ja valinta sekä opetuksen ja koulutuksen toteuttaminen.

Käsite

145

koulutuksen järjestäjä

sv < utbildningsanordnare (2); < anordnare av utbildning (2)

en education provider; VET provider

taho, jonka tehtävänä on järjestää *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, näihin valmistavia *koulutuksia (2)* tai *taiteen perusopetusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *koulutuksen järjestämislupa*

Koulutuksen järjestäjiä voivat kuntien ja valtion lisäksi olla esimerkiksi rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

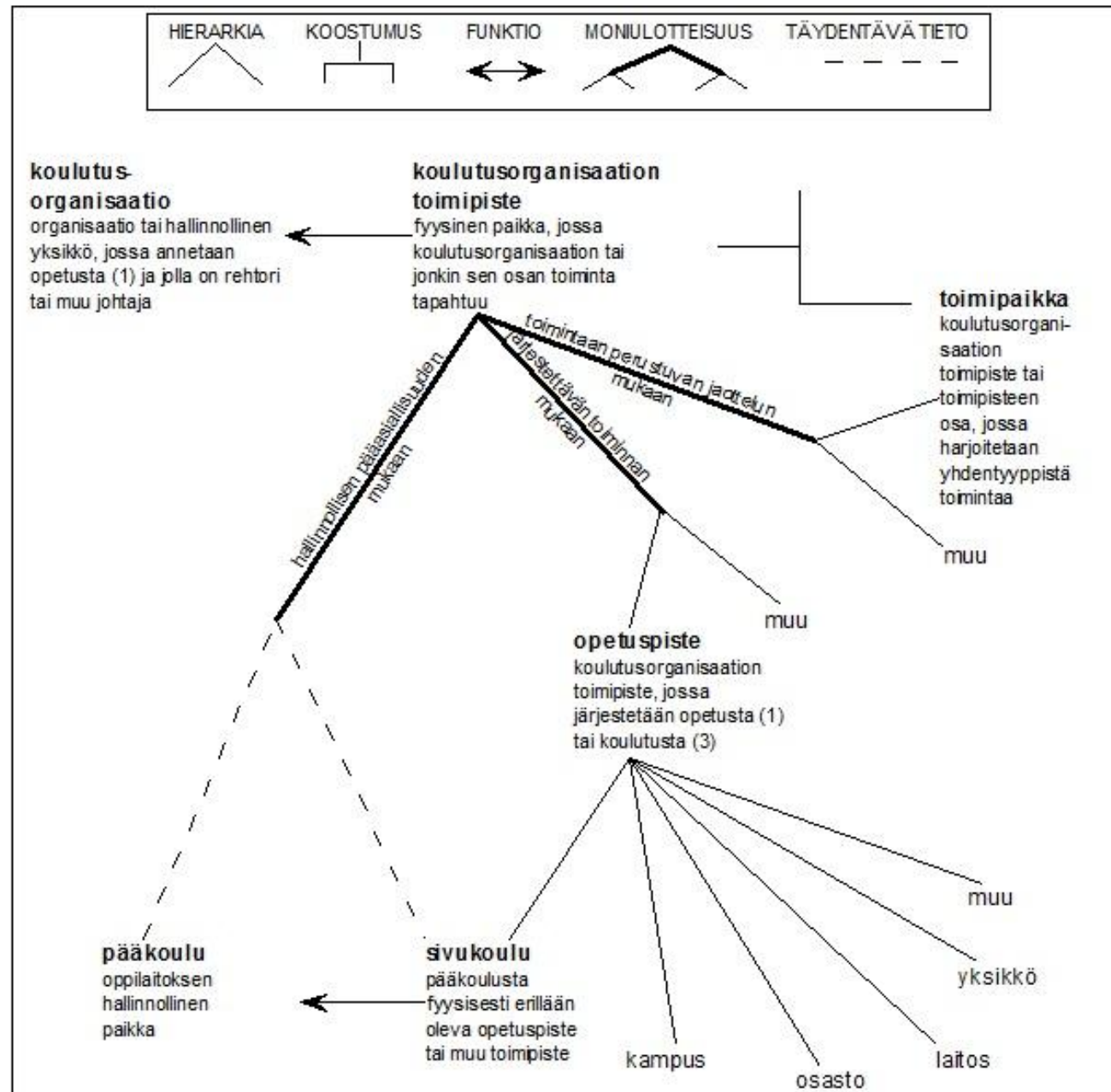
Koulutuksen järjestäjiin rinnastetaan ammattikorkeakoulut ja vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjät, sillä niiden kaikkien toiminta perustuu koulutuslupa. Yliopistojen toiminta sen sijaan perustuu yliopistolakiin (558/2009).

Tilastoissa (esim. Vipunen-tilastopalvelu) koulutuksen järjestäjiin sisällytetään tässä määriteltyjen koulutuksen järjestäjien, *perusopetuksen opetuksen järjestäjien*, *ammattikorkeakoulujen* ja *vapaan sivistystyön oppilaitosten* ylläpitäjien lisäksi *yliopistot*. Ks. *koulutuksen järjestäjä (Vipunen-tilastopalvelu)*.

Ruotsin termillä "utbildningsanordnare" viitataan koulutuksen järjestäjän lisäksi *opetuksen järjestäjään*.

Käsitteen tunnus: tmpOKSAID133

Käsitekaavio

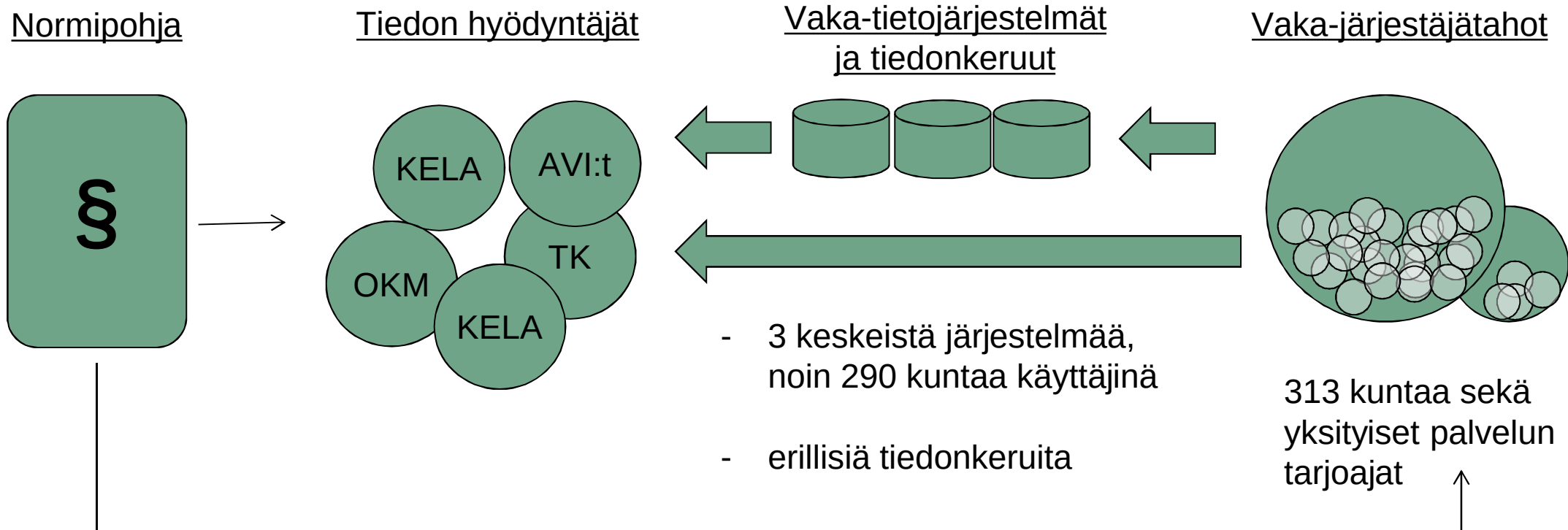
OKSA-sanaston tulevaisuus

- Sanastotyötä jatketaan julkaisun jälkeen osana opetuksen hallinnon alan kokonaisarkkitehtuurityötä
- Sanaston ylläpitäminen ja laajentaminen jaoston tehtävänä
- Keskeinen laajennus varhaiskasvatuksen sanasto osaksi OKSA:a
- Sanasto saatetaan koneluettavaan muotoon ontologisointiprosessina
 - Sanasto osaksi Finto-palvelua, SKOS-muotoisena erillisontologiana

Varhaiskasvatuksen tietotuotanto

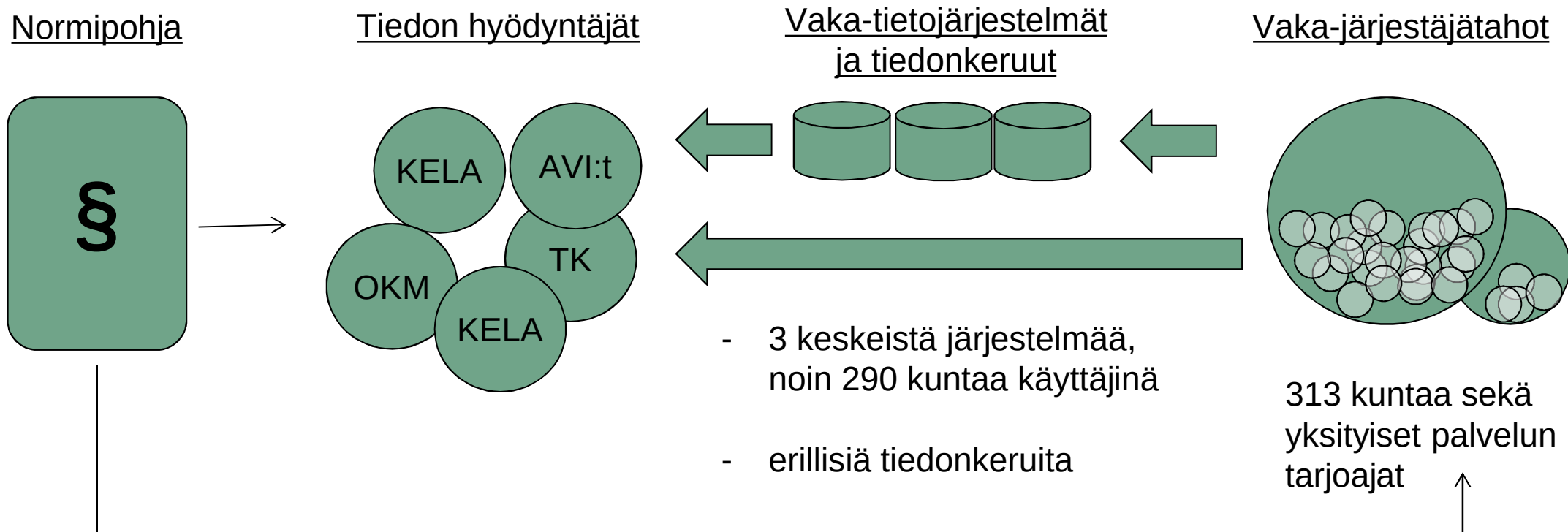
- Varhaiskasvatus hallinnonalasiirron myötä OKM:n vastuulle 2015
- Tiedossa oli että varhaiskasvatuksen tietotuotannossa puutteita
 - ”Varhaiskasvatuksen historia, nykytila ja kehittämisen suuntalinjat” - raportti (2014)
- Keskeiset havaitut haasteet olivat:
 - Olemassa olevan tiedon hajanaisuus, ei vertailukelpoisuutta tai ajantasaisuutta
 - Olemassa oleva tieto ei kuvaa varhaiskasvatuksen alan ominaispiirteitä
- Hanke tietotuotannon kehittämiseksi käynnistettiin 2015

Varhaiskasvatuksen tietotuotannon toimintakenttä

- Lainsäädännöllisesti jakautunut vielä kahdelle hallinnonalalle
- Vaka-lain päivitys vielä kesken

Esimerkki yhtenäisen termistön merkityksestä

- Muutos "päivähoito" → "varhaiskasvatus"
- Käsitteiden samankaltaisuuksia, esim. "osapäiväinen-" ja "osa-aikainen varhaiskasvatus"

Varhaiskasvatuksen tietotuotannon kehittäminen

Esiselvitykset

- Käytettävistä järjestelmistä ja niiden tietosisällöistä
- Viranomaistahojen tietotarpeista
- Toteuttamisvaihtoehtoista

2015

Perusteet tietotuotannolle

- Sanastotyön toteutus
- Tietomallin toteutus
- Lainsäädäntö
- Määrittely-yhteistyö ja sovittaminen kokonaisarkkitehtuuriin

2016 →

Tietotuotannon toteutus

- Tietomallin jalkautus
- Tietovirtojen toteutus
- Tiedon hyödyntämisen toteutus (Vipunen)
- Tuotannon ja ylläpitomallin toteutus

2017 - 2018

2019 →

Varhaiskasvatuksen raportoinnin tietomalli >

Luokka

Attribuutti

Assosiaatio

Varhaiskasvatusaika

Visualisointi

Henkilökunta

Huoltaja

Kasvatuspainotus

Kielipainotus

Lapsi

Maksu

Ohjaajasuhde

Ryhmä

Toimipaikka

Varhaiskasvatusaika

Varhaiskasvatuspäättös

Sisältö suomeksi

Keskeneräinen

Luokan tiedot

Luokan nimi

Varhaiskasvatusaika

Luokan tunniste

varda:Varhaiskasvatusaika

Kuvaus

Varhaiskasvatukseen käytetty aika.

Määritelty soveltamisprofiilissa

Varhaiskasvatuksen raportoinnin tietomalli

Varhaiskasvatusaika

Käsite-ehdotuksen määritelmä

Varhaiskasvatukseen käytetty aika.

Viestintä

- Keskustelu Varda-hankkeeseen liittyen Slack-kanavalla:
 - <https://digitehdasinvite.herokuapp.com/>
- Hankkeen dokumentaatiota varten luodaan Confluence-sivusto
 - <https://www.csc.fi/vara>
- Kysymykset ja palvelupyynnot:
 - vara@csc.fi
- Hankkeessa luotua koodia ylläpidetään avoimesti
- Sähköpostilista → [Liittyminen](#)